

Jadwiga Jerzyńska
nauczyciel dyplomowany
konsultant WODN w Sieradzu

Wieluń, 28-04-2012 r.

OPINIA O PROGRAMIE

Matematyka z plusem.

Program nauczania matematyki dla drugiego etapu edukacyjnego (klasy IV – VI szkoły podstawowej) autorstwa M. Jucewicz, M. Karpińskiego i J. Lecha

Program dostosowany do podstawy programowej określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2009 r. Nr 4 poz. 17)

Szczegółowa opinia na temat programu

Zgodnie z rozporządzeniem podpisanym w dniu 8 czerwca 2009 r. przez Ministra Edukacji Narodowej Panią Katarzynę Hall w sprawie **dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania** każdy program może być dopuszczony, gdy:

1. stanowi opis sposobu realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego i określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17) lub zadań, które mogą być realizowane w ramach zadań dodatkowych;
2. zawiera:
  - a. szczegółowe cele kształcenia i wychowania,
  - b. treści zgodne z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego,
  - c. opis sposobów osiągnięcia celów kształcenia i wychowania, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy w zależności od potrzeb i możliwości uczniów oraz warunków, w jakich program będzie realizowany,
  - d. opis założonych osiągnięć ucznia,
  - e. propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania osiągnięć ucznia;

3. jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym.

Program nauczania *Matematyka z plusem* jest napisany w sposób zgodny z ww. rozporządzeniem. Opis sposobu realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych jest przeprowadzony w bardzo rzetelny i merytoryczny sposób. Autorzy podkreślają konieczność rozwijania umiejętności zarówno abstrakcyjnego myślenia, jak i logicznego rozumowania. Zwracają także uwagę na rozwijanie umiejętności czytania tekstu ze zrozumieniem, rozwijanie umiejętności interpretowania informacji, rozwijanie zdolności i zainteresowań matematycznych oraz rozwijanie umiejętności dostrzegania prawidłowości matematycznych w otaczającym świecie. To wszystko uczeń powinien umieć opisać za pomocą języka matematycznego – za pomocą symboli matematycznych, rysunków, słownie. Te wszystkie umiejętności są zawarte w nowej podstawie programowej, co oznacza, że program *Matematyka z plusem* jest zgodny z nową podstawą programową. Oprócz rozwijania umiejętności myślenia w programie podkreśla się konieczność rozwijania osobowości ucznia poprzez wyrobienie nawyku pozytywnego nastawienia do wysiłku intelektualnego, nawyku obserwacji i eksperymentowania, rozwijanie samodzielności w poszukiwaniu i zdobywaniu informacji, poprzez kształcenie umiejętności współdziałania w grupie. Zgodnie z nową podstawą programową, czynny udział w zdobywaniu wiedzy przybliży dziecko do matematyki, uczy kreatywności, daje duże możliwości w rozwoju własnym, sprawia, że uczeń może poczuć się odkrywcą. To wszystko jest zawarte w programie *Matematyka z plusem*. W programie jest zwrócona uwaga na rozwijanie sprawności manualnej i wyobraźni geometrycznej, jako sposobu na czynny udział w procesie uczenia się. Pokazanie możliwości zastosowania matematyki w życiu codziennym poprzez odpowiedni dobór zadań, to sposób na zaangażowanie uczniów. Umiejętność wykorzystania matematyki w typowych oraz nietypowych sytuacjach to jedna z umiejętności, która powinna być kształcona na lekcjach. Uczniowie powinni umieć wykorzystać posiadane wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów, powinni mieć umiejętność korzystania z podstawowych narzędzi matematyki w życiu codziennym. Realizacja programu *Matematyka z plusem* w 3-letnim cyklu zapewnia kształcenie i doskonalenie tych umiejętności.

W programie oprócz ogólnych wskazówek dotyczących pracy na lekcjach matematyki można znaleźć także propozycje osiągnięcia założonych celów szczegółowych np. w jaki sposób rozwijać umiejętność posługiwania się liczbami, symbolami matematycznymi; jak kształcić wyobraźnię geometryczną uczniów; jak rozwijać umiejętność stosowania matematyki w życiu codziennym. Wszystkie te wskazówki są bardzo cenne dla każdego nauczyciela.

Również następane warunki dopuszczające program do realizacji są spełnione. Program *Matematyka z plusem* zawiera szczegółowe cele kształcenia i są one zgodne z podstawą programową, która będzie obowiązywała od 1 września 2012 roku na II etapie kształcenia. Cele sformułowane są w bardzo jasny sposób (z podziałem na klasy). Umożliwia to nauczycielowi właściwie realizować materiał przewidziany dla danego etapu kształcenia.

Treści zawarte w programie są zgodne z nową podstawą programową. Autorzy wzbogacili je o komentarz, który bardziej szczegółowo omawia zagadnienia, jakie powinni poznać uczniowie. Jest to bardzo przydatne dla każdego nauczyciela, ponieważ pokazuje w jaki sposób realizować określone treści programowe. Jednocześnie w programie znalazły się wiadomości wykraczające poza podstawę programową – zostały one zapisane inną czcionką. Dzięki umieszczeniu w programie treści wykraczających poza podstawę, autorzy pozostawili nauczycielom możliwość zadecydowania o tym, czy realizować dane partie materiału czy je po prostu pominąć.

Bardzo dobrym pomysłem autorów jest zamieszczenie w programie tabeli, w której są zaznaczone treści nauczania zgodne z nową podstawą programową i określenie, w których klasach te treści będą realizowane. W ten sposób bardzo czytelnie zostało pokazane, że wszystkie treści są zrealizowane.

Program nauczania *Matematyka z plusem* pozwala na rozwój ucznia w trzech obszarach – umiejętności, wiedzy i postaw. Jego realizacja pozwoli pracować z uczniem w sposób zgodny z nową podstawą programową.

Program ten jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym. W części poświęconej procedurom osiągnięcia celów autorzy proponują skuteczną i atrakcyjną formę pracy z uczniem – samodzielną lub w parach, co pozwala na kształtowanie pożądanych nawyków. Rola nauczyciela sprowadza się tutaj tylko do roli koordynatora procesu nauczania, jest to bardzo celowe – uczy młodzież samodzielności i odpowiedzialności za uzyskane wyniki. Dobrą stroną programu jest stopniowanie trudności przy wprowadzaniu ucznia w nowe zagadnienia. W programie *Matematyka z plusem* umiejętności są kształtowane stopniowo i systematycznie.

Reasumując:

Program *Matematyka z plusem* charakteryzuje się:

- zgodnością z nową podstawą programową kształcenia ogólnego – kształci niezbędne umiejętności matematyczne, określa realizacje wszystkich treści programowych w

zakresie sprawności rachunkowej, wykorzystania i tworzenia informacji, modelowania matematycznego, rozumowania i tworzenia strategii

- poprawnością merytoryczną – zawiera treści poprawne merytorycznie, jest napisany poprawnym i przystępnym językiem
- poprawnością dydaktyczną – ma przejrzysty układ, jest podzielony na klasy, określa czynności ucznia w formie czynnościowej, w formie czasowników operacyjnych, jest napisany w oparciu o odpowiednią obudowę i podręcznik, wskazuje procedury osiągania celów szczegółowych
- poprawnością konstrukcyjną – zawiera charakterystykę programu, materiał nauczania zgodny z celami edukacyjnymi, szczegółowe cele kształcenia oraz procedury osiągania celów z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy z uczniem zdolnym i o obniżonych możliwościach percepcyjnych oraz zawiera propozycje i kryteria oceny, a także przykładowe metody sprawdzania osiągnięć uczniów.

W związku z tym, że program jest zgodny z wymogami w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania , opiniuję pozytywnie program *Matematyka z plusem*.